

країнах / К.Ф. Брезицька // Управління розвитком.

4. Матюх С.А. Західноєвропейський досвід організації оплати праці / С.А. Матюх // Вісн. ТУП.

5. Кокорев В. Мотивация в управлении: [курс лекцій] / В. Кокорев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://diplomart.ru/library/>

6. Управління персоналом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrreferat.com/lib/manag/upravlinnya_personalom/17.htm.

7. Данюк В.М. Грейдинг у системі управління персоналом / В.М. Данюк, О.О. Чернушкіна // Вісник Хмельницького національного університету.

8. Волгин Н.А. Современные модели оплаты труда: методика и рекомендации по внедрению: [учебник] / Н.А. Волгин. – М.: КНОРУС.

УДК 330.131

ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Коновалова А. Д.

студентка факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Цифровізація світової економіки як засіб підвищення якості життєдіяльності людини набуває все більшого значення в порядках денних політиків та економістів. «Оцифрування всього» стає трендом і відмітною рисою обіцянок цих діячів щодо розширення прав і можливостей фізичних і юридичних осіб, бізнесу, різних галузей виробництва тощо.

Мета роботи: проаналізувати сучасні тенденції цифровізації економіки України.

Розвинені країни почали процеси оцифрування своїх галузей, і, перш за все, економічної. Це стало вимогою часу, яка потенційно забезпечувала швидкий розвиток їх економіки, де переважають технології, цифрові

платформи, штучний інтелект тощо.

Крім того, цифровізація почала змінювати соціальне бачення світу. Слід зазначити, що цифровізація переважно розглядається як позитивна характеристика розвитку суспільства [5].

Важливо відзначити, що поняття цифровізації економіки в Україні принципово відрізняється від того, що наразі відбувається у світі. В Україні поняття “цифровізації” сконцентровано винятково на створенні нових видів сервісів, що базуються на зборі та аналізі даних з різних фізичних об’єктів (будівель і споруд, транспортних засобів, промислового устаткування тощо) і не охоплює питання кардинальної зміни ситуації у виробничій системі, підходів до проектування, виробництва, збуту та експлуатації цих фізичних об’єктів, що закладено в концепцію Індустрії 4.0. Слід звернути увагу та те, що за оцінками фахівців, українські промисловці під Індустрією 4.0 розуміють переважно закупівлю імпортного обладнання – порівняно сучасного і, бажано, недорогого [1].

Термін «Індустрія 4.0» описує майбутній проєкт, який можна визначити двома напрямками розвитку. З одного боку, існує величезна потреба в додатках, що викликає значну потребу в змінах через мінливі умови операційного середовища. Причинами цього є загальні соціальні, економічні та політичні зміни. З іншого боку, у виробничій практиці існує винятковий технологічний поштовх. Цей поштовх уже вплинув на розпорядок дня у приватних зонах. Модні слова – це Web 2.0, Програми, Смартфони, ноутбуки, 3D-принтери тощо. Однак у робочих місцях, особливо в промислових умовах, інноваційні технології не отримали широкого поширення.

При розробці і впровадженні рішень Індустрії 4.0 основна увага приділяється трьом наступним всеосяжним функціям і одночасно визначає пріоритетні напрямки дій: 1. Горизонтальна інтеграція через мережі створення цінності. Інтеграція різних ІТ-систем, котрі використовуються на різних етапах процесів виробництва і бізнес-планування, які включають обмін матеріалами, енергією і інформацією як всередині компанії (наприклад, що входить логістика, виробництво, виходить логістика, маркетинг), так і між декількома різними компаніями (мережі цінностей). 2. Повна цифрова інтеграція інженерії по всьому ланцюжку створення вартості. Відповідні ІТ-системи, які можуть забезпечити наскрізну підтримку всього ланцюжка створення вартості, від розробки продукту до проектування виробничих систем, виробництва і послуг.

Потрібно цілісний підхід до системної інженерії, який включає різні технічні дисципліни. 3. Вертикальна інтеграція та мережеві виробничі системи. Інтеграція різних ІТ-систем на різних ієрархічних рівнях всередині компанії (наприклад, виконавчий механізм і датчик, контроль, управління виробництвом, виробництво і виконання, а також рівні корпоративного планування) для надання комплексного рішення. Об'єктом роздумів є Розумна фабрика (Smart Factory), де використовуються ці системи і технології [3-6].

Ці три ключові особливості процесу трансформації матимуть далекосяжні наслідки не тільки на економічному рівні у вигляді нових бізнес-можливостей і нових бізнес-моделей, але і з точки зору нових соціальних інфраструктур, організаційних структур і юридичних. Спектр завдань для співробітників, необхідна кваліфікація та інноваційна взаємодія в формі великої взаємодії людини і машини нададуть значний вплив на майбутні соціально-економічні системи роботи. Нові виникаючі взаємопов'язані виробничо-збутові ланцюжки змінять традиційні бізнес-моделі і організації з конкурентних учасників ринку на співпрацюючих конкурентів.

Економічний ефект цифровізації промисловості може мати різносторонній характер: цифровізація технологічних процесів, способів організації виробництва; цифровізація засобів праці (устаткування, прилади, машини) з кращими якісними характеристиками. Аналіз показує, що цифровізація майже не торкається української промисловості, яка демонструє тенденцію до стрімкого скорочення темпів свого розвитку. Для України критичною проблемою є технологічне відставання та консервування цієї відсталості. Україна не лише не спромоглася на технологічний прорив, але й втратила досягнуті позиції.

Поки прогресивне людство прагне перейти до шостого технологічного укладу з нанотехнологіями, наноматеріалами, біоінженерією та когнітивними науками, Україна зосередилася у третьому технологічному укладі минулого століття, до якого належать понад 50% усіх вироблених нами товарів. І це при тому, що в країні не бракує ні фахівців з вищою освітою, ні докторів наук, ні реєстрованих щорічно патентів. Прискорений процес деіндустріалізації України можна проілюструвати на прикладі порівняння економік України і Польщі, зокрема динаміки та структури експорту. Польща випередила Україну в галузях, де Україна була сильнішою, таких як машинобудування та авіабудування. І зараз Польща переважно експортує товари з високою

доданою вартістю, Україна експортує сировину [1].

Рівень цифровізації економіки України істотно різниться, залежно від конкретної галузі. У таких сферах, як фінансові послуги, надання послуг зв'язку, логістика українські компанії використовують досягнення інформаційних технологій так само широко, як і закордонні конкуренти.

У сучасних умовах прискорення інноваційного розвитку ґрунтується на впровадженні саме цифрових технологій, що сприяють формуванню нових моделей бізнесу.

Проте навіть такі невисокі значення, на думку фахівців, є оптимістичними. Враховуючи особливості українського статистичного обліку, де мінімальний рівень новизни, необхідний для того, щоб віднести будь-які зміни до “інновацій”, визначається “як нове для даного підприємства”. Тому за своєю суттю наведені вище статистичні дані належать, скоріше, до квазіінновацій і свідчать лише про те, що в економіці України є щось схоже на інновації та інноваційну активність. Дві третини інноваційної продукції, якою звітують вітчизняні товаровиробники, – це продукція нова лише для підприємства, тобто за своєю суттю не є інноваційною [2].

Не дивлячись на бравурні заяви держави та бізнесу щодо активного впровадження цифрових технологій та переходу країни на “цифрові рейки”, далеко не всі вітчизняні підприємства здійснюють трансформацію своєї діяльності в цьому напрямі.

Цифровізація економіки України, яка ґрунтуватиметься на досвіді розвитку цифровізації економічної галузі розвинених країн та враховуватиме національні та субнаціональні особливості, сприятиме вирішенню цілої низки економічних та соціальних проблем держави, серед яких зменшення цифрового розриву між різними соціальними групами та особами різного віку, підвищення рівня якості життя населення, стимулювання розробок та запровадження власних інформаційних технологій, засобів зв'язку та інших комунікацій тощо.

Таким чином, проаналізовано сучасні тенденції цифровізації світової економіки, а також переваги та недоліки практики запровадження цифровізації економіки України.

Список використаних джерел

1. Пищуліна О. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні

детермінанти. Київ: Razumkov Centre, 2020. 274 с.

2. Ракіпов В. Р. Стратегічне управління територіальним розвитком в умовах цифрової трансформації: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.05 / Одес. Нац. Акад. Харч. Техн. Херсон, 2021. 203 с.

3. Kud A., Pypenko I. Social and economic foundation of the implementation of blockchain-based systems of digital assets in developing countries. *International Journal of Education and Science*. 2018. Vol. 1, No. 3-4. P. 30. <https://doi.org/10.26697/ijes.2018.3-4.30>

4. Pypenko I. S., Kud A. A. Genesis of IT economy: from cryptocurrency to digital asset. *International Journal of Education and Science*. 2019. Vol. 2, No. 2. P. 56. <https://doi.org/10.26697/ijes.2019.2.41>

5. Pypenko I. S., Melnyk Yu. B. Principles of digitalisation of the state economy. *International Journal of Education and Science*. 2021. Vol. 4, No. 1. P. 42–50. <https://doi.org/10.26697/ijes.2021.1.5>

6. Rachinger M., Rauter R., Müller C. Digitalization and its influence on business model innovation. *Journal of Manufacturing Technology Management*. 2018. Vol. 30, Iss. 8. P. 1143–1160. <https://doi.org/10.1108/JMTM-01-2018-0020>

УДК 330.88

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ

Мороз І. В.

студентка факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Останнім часом в Україні особливої популярності набула тема віртуальних активів. Торгові центри встановлюють обмінні термінали, в деяких кафе можна розрахуватися за допомогою віртуальних активів. Усе це свідчить про те, що країна готова до нового ринку – ринку віртуальних активів.